

Učiteljski Tovariš

Glasilo „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“.

Urejujeta:

Jakob Dimnik in **Engelbert Gangl**

učitelja v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: **Jakob Dimnik**, Šubičeve ulice št. 3.

Uredništvo: Izjava. — Peticija „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ visokemu deželnoemu zboru Kranjskemu. — Shod spodnještajerskega učiteljstva v Celju. — Jak. Dimnik: Jezikov nauk v prvem šolskem letu. — Jos. Ciperle: Kulturne slike s Kranjskega. — Vestnik.

Izjava.

Odbor »Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani« najodločneje obsoja napade goriške »Soče« na odgovornega urednika društvenega glasila »Učiteljskega Tovariša«, gospoda J. Dimnika.

Za odbor „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“:

Juraj Režek,
t. č. predsednik.

Engelbert Gangl,
t. č. tajnik.

Peticija „Sloven. učit. društva v Ljubljani“ visokemu dežel. zboru kranjskemu.

Visoki deželni zbor!

Z zakonom z dne 14. vel. travna 1898. leta je uveden za kranjsko učiteljstvo osebni status. Da je visoki dež. zbor sprejel ta zakon, je vsaj deloma poravnal krivico, ki jo je trpel eden najvažnejših stanov v deželi — učiteljstvo.

S hvaležnim srcem je sprejelo kranjsko učiteljstvo ta dar svoje ožje domovine iz rok zastopnikov našega naroda v visoki deželni zbornici.

S statusom se pa še ni odpomoglo bedi kranjskega učiteljstva, in nihče ne more trditi, da je z njim prejelo učiteljstvo to, kar mu gre po človeški razsodnosti in po § 55. drž. zakona z dne 14. velikega travna 1869. leta, drž. zak. št. 62.

Podpisano „Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani“ — kot zastopnik vsega slovenskega učiteljstva na Kranjskem — opozarja visoki deželni zbor na one nedostatke v pravnih razmerah kranjskega učiteljstva, spričo katerih trpi učiteljski stan krivico in katerih odprava bi ne povzročila deželi naši nepremagljivih denarnih žrtev. Zato se obrača vdano podpisano društvo na visoki deželni zbor kranjski s pričujočo

peticijo

ter se trdno nadeja, da bo slavnoisti izpremenil navedene, za kranjsko učiteljstvo najneugodnejše razmere tako, kakor to veli pravica in človekoljubje. Razmere, ki so nujno potrebne preuredbe, so pa naslednje:

I. Petletnice.

Delovanju učiteljstva in njegovemu ugledu popolnoma neprimerne so petletnice. Po dosedaj veljavnih določbah so odmerjene po 40 gld., t. j. mesečno po 3 gld. 33 ¹/₂ kr.

Po petletnem delovanju, ki mora biti v popolno zadovoljstvo predstojnikov, se pripozna učitelju in učiteljici 3 gld. 33 ¹/₂ kr. več plače kakor prej! Znano je, da vsak uslužbenec bodisi kateregakoli stanu avanzuje v teku petih let gotovo za več nego za 40 gld. Celo vsakemu rokodelskemu pomočniku se izboljša plača v teku petih let gotovo za večji znesek kakor kranjskemu učiteljstvu.

V nobenem razmerju pa niso naše petletnice z onimi državnih uradnikov XI., X. in IX. plačilnega razreda. Visoki deželni zbor bi izvršil le svojo sveto dolžnost, da pripozna kranjskemu učiteljstvu, katerega uspešno delavnost pripoznavajo vselej in povsod, petletnice po sto goldinarjev.

II. Aktivitetne doklade.

Po regulaciji uradniških plač je razlika med plačami učiteljstva in med plačami državnih uradnikov XI., X. in IX. plačilnega razreda še večja nego je bila prej. Ob boljših uradniških plačah se je po nekaterih krajih dvignila tudi draginja, ki jo čuti zlasti učiteljstvo jako bridko in ki pritiska nanj z neprebitno silo.

Ker stremi in z vsemi silami deluje vse avstrijsko učiteljstvo na to, da se njegove plače vzporedijo plačam državnih uradnikov XI., X. in IX. plačilnega razreda in da se vsaj deloma paralelizujejo dohodki učiteljstva z onimi državnih uslužbencev zadnjih treh plačilnih razredov do časa, ko bodo tudi plače vsega avstrijskega učiteljstva urejene enako plačam državnih uradnikov že večkrat imenovanih treh plačilnih razredov, naj dovoli visoki deželni zbor, kakor bo še v tem zasedanju dovolil štajerskemu učiteljstvu deželni zbor štajerski, vsemu kranjskemu učiteljstvu aktivitetne doklade po sto goldinarjev na leto.

III. Pokojninski zakon.

V visoki deželni zbornici se je že poudarjala potreba preuredbe pokojninskega zakona. Njegova določila prejemkov vdov in sirot so tako malenkostna, da nikakor ne zadostujejo v pokritje najnujnejših življenjskih potreb vdov-